

רעיונות מדהימים

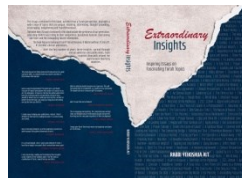
פרשת מקץ תשפ"ב, עלון מס' 413

להצטרפות לאלפי המנויים ולקבל את העלון חנם, לשלוח הערות או תגובות, נא ליצור קשר עם הרב יהושע אלט בכתובת yalt3285@gmail.com. העלון מתפרסם בשבש יבשות וביותר מארבעים מדינות ברחבי תבל.

לעילוי נשמת מרדכי שמואל בן אליהו ושמואל אביגדור בן יצחק מאיר

המחבר מרשה ומעודד לכל מי שרוצה להעתיק ולהפיץ את העלון לזכות את הרבים.

ספר חדש מהמחבר (באנגלית) זמין ב- <https://www.amazon.com/dp/B09JJKFR5N> או תשלח מייל ל yalt3285@gmail.com

This newsletter can also be viewed at <http://www.ladaat.info/showgil.aspx?par=20200425&gil=2725>.

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים <https://www.dirshu.co.il/category/>.

זקן צעיר

עבור רבים, כשהם מגיעים לגיל מבוגר, הם נובלים. אחרים, לעומת זאת, רק משתפרים עם הגיל. הם ממלאים "עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו" (תהלים צב:טו), הם עדיין יהיו פוריים בגיל מבוגר, נמרצים ורעננים יהיו. נאמר, "אתה אף פעם לא מבוגר מכדי להציב מטרה אחרת או לחלום חלום חדש". בדרך זו נוכל לפרש "אל תשליכני לעת זקנה" (תהלים עא:ט), אל תעזב אותי בזקנה.

אם אתה שומר על חיים פעילים, אתה נשאר צעיר. מישהו אמר פעם, "להישאר צעיר פירושו להיות מוכן ללמוד, להתפתח ולהיות פתוח לחיים".

לאחר ראש השנה בשנת תשמ"ח, בגיל 86, פתח האדמו"ר מליובאוויטש ביוזמה מרכזית נוספת. הרבי ציין את גילו המתקדם, "אני לא זקן כמו שכתוב בדרכון שלי. אם תממש את מה שאני מבקש עכשיו, זה יהיה סימן שאתה לא תופס אותי כיהודי זקן, אלא כאיש צעיר עם רעיונות צעירים".

מאז שנות ה-60, ידיו של ר' דוד קווית (1920–2009) רועדות (הוא היה ראש ישיבה בישיבת מיר בברוקלין ורב בית הכנסת של אגודת ישראל בשדרה 18. המפורסם ביותר שלו בעבודותיו בגמרא בשם "סוכת דוד"). עם זאת, הוא התגבר על המכשול הפיזי הזה והמשיך לכתוב חידושים משלו. עם זאת, מעט מאוד אנשים הצליחו לפענח את כתב ידו, ולכן לא הצליחו להקליד אותם. באין מפריע הצליח ר' קווית לאתר מישהו בירושלים שעדיין יכול לקרוא את כתיבתו. אולם, שנים ספורות לפני מותו, כתב ידו של ר' קווית הידרדר עוד יותר. כעת, איש לא הצליח לפענח את כתב ידו - אפילו לא ר' קווית עצמו. ללא חשש המשיך לכתוב, כי הכתיבה עזרה לו לגבש את מחשבותיו התורניות. זה עזר לו לקדם את הבנתו את הסוגיה. ואז, מישהו הציע לו ללמוד איך להקליד במחשב. התגובה הראשונית שלו הייתה שהוא מבוגר מכדי ללמוד מיומנות חדשה. הוא היה כמעט בן שמונים והרעידות בידיו היו משמעותיות, שלא לדבר על ראייתו הייתה עכשווי די גרועה. למרות זאת, הוא ניסה את כוחו בהקלדה, ובתוך מספר ימים הוא הקליד כמה אלפי מילים ביום. כמה חודשים וכמה ספרים לאחר מכן, הוא התקשר למי שלימד אותו להקליד ואמר: "אני רוצה מחשב נייד!"

רוצה כהן

השולחן ערוך (אורח חיים קכח:לה) קובע שכהן שהרג אדם אפילו בטעות לא ישא את כפיו, פסול מקריאת ברכת כהנים.

היו בצה"ל חיילים שהיו כהנים שלחמו בקרבות מול צבאות מצרים, ירדן וסוריה כשהם נלחמו בישראל. במהלך הקרבות הם פצעו והרגו חיילי אויב. ר' עובדיה יוסף (יחזקאל דעת ב:יד. לדעת ר' עובדיה, מלחמות מדינת ישראל היו מלחמות מצוה). נשאל אם לכהנים הללו יש מעמד של כהן שהרג משהו במקום שלא יוכלו לברך את העם היהודי עם ברכת כהנים. ר' עובדיה אמר שראוי לעודד כהנים כאלה ולשבחם על המעשה והתיר להם לברך את הכהונה ללא ספק.

במקום אחר נשאל ר' עובדיה (מאור ישראל, טבעת המלך, עמ' נג-נד) על ידי חייל כהן שעמד בעמדתו והגן מפני ערבים מסוכנים כאשר הבחין שחלקם מתקרבים אליו. לאחר מכן הוא יזם קרב שהרג כמה מהם. הוא שאל את ר' עובדיה אם יוכל להמשיך ולקיים את מצות ברכת כהנים. לאחר שאמר שהוא יכול להמשיך לברך את העם היהודי עם ברכת כהנים, הוא כותב כי החיילים המגנים על ישראל ראויים לשבח. שחרם כפול בשמיים והם יתברכו בכל הברכות שבתורה... החיילים ששמו את חייהם על הסף להצלת חיי יהודים ראויים לכבוד וכבוד.

היה איש צדקה שהקפיד על קיום מצות שנכנס עם ר' אושרי והשתתף בשיעור הדף היומי שלו. ביום טוב ערך האיש הזה שהיה כהן את ברכת כהנים. באחד מימי הטובים אמר אדם שחזר מקובנה לר' אושרי שאסור לכהן הזה לברך את האנשים כי פעם הרג משהו. לאחר יום טוב, ביקר ר' אושרי את הכהן לשמוע את הסיפור. האיש סיפר: "הייתי רוכל סחורה מכפר לכפר דרך כבישים אחרים ויערות ונשאתי אקדה טעון להגנה עצמית. אלמנה, שנשדדה משרידי רכושה האחרונים על ידי לא-יהודי ליטאי, ביקשה ממני 'אתה יודע את מצבי המר ושאני חסר כל תמיכה. לך בבקשה ותאיים עליו באקדה שלך ותגיד לו שיחזיר את רכוש האלמנה המסכנה, ושאתה הוא יסרב, אתה תירבה בו'. מכיוון שהרגשתי שאולי אוכל לעזור לה, הלכתי לביתו של האדם הזה ומשכתי האקדה שלי. האיש לא התרשם ואף כעס על כך שניסה לתפוס את האקדה." הם נאבקו, כל אחד ניסה לשים את ידו על האקדה, ובמאבק נשמעה ירייה שהרגה את הליטאי. "אני עדיין לא יודע איך לחץ על ההדק או מי לחץ עליו. לא זכור לי שלחצתי על ההדק מכיוון שהאקדה לא היה בידי." ר' אושרי פסק שמוות זה לא ייחשב כרצח בשוגג משום שהוא מעולם לא התכוון להרוג את הגוי הזה אלא רק להפחיד אותו. כמו כן, גם אם האצבע שלו הייתה על ההדק, הוא היה בסכנה לחייו. יתר על כן, גם אם הכהן הורג אותו בכוונה תחילה במהלך הקרב, הוא לא יישא באחריות שכן הדבר נעשה מתוך הגנה עצמית. מאחר שהכהן התחרט על פעולתו וקיבל תשובה על שהרג אדם בעקיפין, כל הדעות בהלכה מסכימות כי מותר לו לישא כפיו בברכת כהנים.

תקוה לאליהו

הטור כותב (אורח חיים רצה) שבמוצאי שבת נהוג להזכיר את אליהו הנביא. הבעל המנהיג (הלכות שבת עא) מסביר את הסיבה: כי הוא זה שיבשר את הגאולה, והגמרא (עירובין מג:) אומרת שאליהו לא יגיע בערב שבת או בערב יום טוב. לכן אנו מתפללים, עכשיו שחלפה שבת והוא יכול לבוא, שיבוא ויבשר את הגאולה.

הערוך השולחן מציע שבגלל ששבת הוא מעין עולם הבא (ברכות נז:), מראית עין של העולם הבא, הוא מביא לנו שמחה גדולה. צריך להקשות את העצב שאנו חשים כשהיא עוזבת. לשיר שירים עם מילים מעוררות השראה מלאות תקווה לגאולה משיגה את המטרה הזו.

האבודרהם אומר שהסיבה שאליהו קשור למוצאי שבת היא משום שחז"ל (שבת קיח:) מחברים את שמירת השבת הנכונה עם חופש משעבוד עם גאולה. לכן אנו ממתנים עד לאחר שסיימנו יום מנוחה ראוי להתפלל להשם - "הרגע שמרנו בנאמנות את שבתותיך כפי שציווית אותנו. עכשיו בבקשה, בזכות זה, שלח אלינו את אליהו הנביא".

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא שלושה ספרים במגוון נושאים בעניני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, עברית, גרמנית וצרפתית.